

Sprawozdanie
z realizacji uchwały nr XXXVI/475/08 Rady Miasta Krakowa
z dnia 12 marca 2008 r. w sprawie patronatu nad ruchem harcerskim w Krakowie
w roku szkolnym 2010/2011

W budżecie Miasta Krakowa na 2010 rok zostały uwzględnione środki na dofinansowanie 10 remontów harcówek położonych w budynkach komunalnych na łączną kwotę 99 999,33 zł. Realizatorem prac remontowych był Zespół Ekonomiki Oświaty w Krakowie.

Wykaz budynków, w których zostały przeprowadzone remonty, przedstawia załącznik nr 1 pt. „Zestawienie remontów harcówek”.

Dyrektorzy placówek oświatowych współpracują z organizacjami harcerskimi poprzez bezczynszowe udostępnianie wolnych pomieszczeń. W roku szkolnym 2010/2011 grupy harcerskie i zuchowe użytkowały pomieszczenia w 68 placówkach oświatowych, tj.: 37 szkołach podstawowych, 10 gimnazjach, 6 zespołach szkół ogólnokształcących, 7 zespołach szkół ogólnokształcących integracyjnych, zespole szkół ogólnokształcących sportowych, liceum ogólnokształcącym, 2 zespołach szkół zawodowych, 2 specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, Młodzieżowym Domu Kultury „Dom Harcerza” oraz budynku przy ul. Stanisława ze Skalbmierza 7, administrowanym przez ZEO. Powierzchnie użyczone harcerzom były wykorzystywane do realizacji celów statutowych. Zajęcia odbywały się głównie w godzinach popołudniowych.

Szczegółowe informacje dotyczące udostępniania pomieszczeń grupom harcerskim i zuchowym przedstawia załącznik nr 2 pt. „Rejestr pomieszczeń wynajmowanych dla grup harcerskich i zuchowych w roku szkolnym 2010/2011”.

Roczny program współpracy samorządu Miasta Krakowa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na realizację zadań w 2010 roku został przyjęty uchwałą nr LXXVI/971/09 Rady Miasta Krakowa z dnia 17 czerwca 2009 r. i określał zasady, zakres oraz formy współpracy samorządu Miasta Krakowa z trzecim sektorem, a także priorytetowe zadania publiczne, których realizacja związana jest z ich finansowaniem lub dofinansowaniem z budżetu Miasta Krakowa.

Współpraca Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych z podmiotami Programu przebiegała głównie w formie zlecania im do realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o *działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.) w trybie otwartych konkursów ofert. Organizacje harcerskie skorzystały w 2010 roku właśnie z tej formy współpracy i otrzymały z budżetu Miasta Krakowa dotacje na realizację zadań publicznych. Zadania te przedstawia załącznik nr 3.

Ponadto Chorągiew Krakowska Związku Harcerstwa Polskiego brała aktywny udział w Świącie Organizacji Pozarządowych.

W ramach obchodów 100-lecia Harcerstwa Polskiego w Krakowie w 2010 roku Kancelaria Prezydenta informowała o wydarzeniach związanych z jubileuszem na stronie www.krakow.pl oraz w serwisach informacyjnych dla mediów.

Informacje dotyczyły m.in.: jubileuszowych wystaw w Krakowskim Klubie Kolekcjonerów i Muzeum Historycznym Miasta Krakowa oraz kulminacji obchodów w dniach od 16 do 24 sierpnia, które dotyczyły Jubileuszowego Zlotu z okazji 100-lecia skautingu w Polsce na krakowskich Błoniach. Partnerami Związku Harcerstwa Polskiego w organizacji Zlotu byli Prezydent Miasta Krakowa oraz Rada Miasta Krakowa. Zostało przygotowanych ok. 50 komunikatów prasowych, a stronę internetową w czasie kulminacji obchodów, tj. w dniach od 16 do 25 sierpnia 2010 roku odwiedziło blisko 400 tys. internautów.

Prezydent Miasta Krakowa zarządzeniem nr 639/2010 z dnia 30 marca 2010 r. powołał zespół zadaniowy ds. monitorowania prac związanych z przygotowywaną wystawą z okazji 100-lecia Harcerstwa, działań podejmowanych w okresie przejściowym od kolekcji do samodzielnego muzeum. Do zadań zespołu należało m.in. monitorowanie prac związanych z wystawą jubileuszową, działań mających na celu pozyskanie zbiorów i depozytów oraz działalności pracowni Ruchu Harcerskiego przy Muzeum Historycznym Miasta Krakowa. W załączniku nr 4 przedstawiono sprawozdanie z realizacji wystawy pt.: „Ojczyzna Nauka Cnota. Jubileuszowa wystawa harcerska 1910-2010”.

Zarząd Budynków Komunalnych w 2010 r. podjął pierwsze prace związane z zagospodarowaniem Fortu Łapianka, który docelowo planowany jest jako siedziba Muzeum Ruchu Harcerskiego.

Prezydent Miasta Krakowa zarządzeniem nr 1977/2010 z dnia 16 sierpnia 2010 r. nadał Odznaki „Honoris gratia” instruktorom Związku Harcerstwa Polskiego Chorągwi Krakowskiej, a Rada Miasta Krakowa uchwałą nr XLIII/519/08 z dnia 7 maja 2008 r. przyznała Srebrny Medal „Cracoviae Merenti” Chorągwi Krakowskiej Związku Harcerstwa Polskiego oraz Okręgowi Małopolskiemu Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej. Wręczenie medali odbyło się na CXII Uroczystej Sesji Rady Miasta Krakowa w dniu 8 października 2010 r.

Załączniki:

- 1) nr 1 – Zestawienie remontów harcówek,
- 2) nr 2 – Rejestr pomieszczeń wynajmowanych dla grup harcerskich i zuchowych w roku szkolnym 2010/2011,
- 3) nr 3 – Zestawienie dotacji dla ZHP i ZHR w ramach otwartego konkursu ofert 2010,
- 4) nr 4 - Sprawozdanie z realizacji wystawy pt. „Ojczyzna Nauka Cnota. Jubileuszowa wystawa harcerska 1910-2010”.

ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA KRAKOWA

10.08.2011
Elżbieta Łęcznarowicz

Zestawienie remontów harcówek

Załącznik nr 1

Lp.	Adres	Kwota zlecona/rozliczona	Związek harcerski
1	2	3	4
2	Szkoła Podstawowa nr 4, ul. Smoleńsk 5/7	2 978,35	ZHR
8	Szkoła Podstawowa nr 16, ul. Dietla 70	2 877,32	ZHR
7	Szkoła Podstawowa nr 66, ul. Skotnicka 86	4 297,51	ZHR
6	Gimnazjum nr 7, ul. Jachowicza 5	18 064,43	ZHR
9	ZSO 17, ul. Fredry 65/71	3 509,64	ZHR
1	ZSOI nr 4, ul. Żabia 20	9 638,00	ZHP
3	Budynek przy ul. Sokolskiej 13	13 905,80	ZHP
4	Budynek przy ul. Emaus 30	10 915,33	ZHP
5	Budynek przy ul. Karmelickiej 31	15 699,61	ZHP
10	Budynek przy ul. Grzegórzeckiej 45- 47	18 113,34	ZHR
		99 999,33	

Rejestr pomieszczeń dla grup harcerskich i ruchowych w roku szkolnym 2010/2011
Załącznik nr 2

Lp.	Nazwa szkoły	Wynajmujący	Rodzaj wynajmowanego pomieszczenia	Powierzchnia (m ²)	Cel	Umowa	
						okres obowiązywania	ilość dni lub godzin w tygodniu
1	SP nr 1	ZHR	piwnice	81	harcówka	1.09.10-31.08.11	5 x w tygodniu
2	SP nr 2	ZHR	przyziemie	67	statutowy	1.05.10-1.05.11	5 x w tygodniu
3	SP nr 4	ZHR	harcówka	41,4	statutowy	czas nieokreślony	5 x w tygodniu
4	SP nr 7	ZHR	pomieszczenie gospodarcze	40,2	magazyn	czas nieokreślony	5 x w tygodniu
5	SP nr 16	ZHR	schron szkolny	104	statutowy	23.06.10-26.06.11	5 x w tygodniu
6	SP nr 22	ZHP	harcówka w podziemiu szkoły	170	statutowy	czas nieokreślony	5 x w tygodniu
7	SP nr 24	ZHP	harcówka, magazyn	100	statutowy	1.04.2009-31.03.2012	1 x w tygodniu
8	SP nr 26	ZHR	magazyn	17,1	zbiórki	01.01.11-31.08.11	5 x w tygodniu
9	SP nr 27	ZHP	przyziemie	51 i 42	zbiórki	25.02.11-24.02.14	5 x w tygodniu
10	SP nr 29	ZHP	sala lekcyjna	54	statutowy	01.09.10-30.06.11	2 x w tygodniu
11	SP nr 30	ZHP	harcówka	35	statutowy	13.09.10-13.09.11	3 x w tygodniu
12	SP nr 32	ZHR	sala lekcyjna	60	statutowy	czas nieokreślony	2 godziny w tygodniu
13	SP nr 34	ZHR	piwnica	10	harcówka	01.01.11-31.12.11	1 x w tygodniu
14	SP nr 37	ZHP	piwnica	170	magazyn	do 31.08.11	2 x w tygodniu
15	SP nr 40	ZHR	piwnica	75	harcówka	1.09.10-31.08.13	2 x w tygodniu
16	SP nr 41	ZHP	piwnica	50	statutowy	01.09.09-31.08.11	5 x w tygodniu
17	SP nr 50	ZHR	pomieszczenie w szatni szkolnej	19,76	zbiórki	01.09.10-30.06.11	2 x w tygodniu
18	SP nr 53	ZHP	piwnica	50	magazyn	użyczenie	cały tydzień
19	SP nr 58	ZHR	sala lekcyjna	25	zbiórki	01.01.11-31.12.11	1 x w tygodniu (1,5 godziny) oraz w zależności od potrzeb
20	SP nr 61	ZHP	piwnica	119	magazyn sprzętu	użyczenie	cały rok
21	SP nr 66	ZHR	sala lekcyjna	56	statutowy	01.09.10-31.08.11	1 x w tygodniu (4 godziny)
22	SP nr 88	ZHP	pomieszczenia w przyziemiu	80	zbiórki	01.09.10-22.06.11	2 x w tygodniu
23	SP nr 89	ZHP	harcówka oraz pomieszczenie instruktorów	55	zbiórki	04.04.10-03.04.12	2 x w tygodniu
24	SP nr 95	ZHP	sala lekcyjna	59,2	statutowy	3.01.11-22.06.11	2 x w tygodniu
25	SP nr 97	ZHP	harcówka	42,2	zbiórki	od.01.09.05	4 godzin /w tygodniu
26	SP nr 100	ZHP	jadalnia	60	zbiórki	15.03.11-31.12.15	3 x w tygodniu
27	SP nr 101	ZHP	sala, garaż	60,16	statutowy	17.04.08-16.04.11	4 x w tygodniu
28	SP nr 104	ZHP	piwnica	65,5	magazyn	1.06.09-1.06.12	7 x w tygodniu
29	SP nr 107	ZHP	podpiwniczenia szkoły	30	statutowy	czas nieokreślony	3 x w tygodniu
30	SP nr 113	ZHR	pomieszczenia I piętra	30	statutowy	czas określony	3 x w tygodniu
			harcówka	95,9	statutowy	1.09.10-31.08.11	5 x w tygodniu
			harcówka	70	statutowy, magazyn	czas nieokreślony	5 x w tygodniu

Rejestr pomieszczeń dla grup harcerskich i ruchowych w roku szkolnym 2010/2011

Załącznik nr 2

Lp.	Nazwa szkoły	Wynajmujący	Rodzaj wynajmowanego pomieszczenia	Powierzchnia (m ²)	Cel	Umowa	
						okres obowiązywania	ilość dni lub godzin w tygodniu
31	SP nr 117	ZHP	salka do gimnastyki korekcyjnej z zapleczem	48	statutowy	30.10.10-31.08.11	2 x w tygodniu
32	SP nr 119	ZHP	harcówka w zaadaptowanych pomieszczeniach w piwnicy	28	statutowy	użyczenie	2 x w tygodniu
33	SP nr 123	ZHP	jadalnia	44	zbiórki	13.09.10-22.06.11	1 x w tygodniu
34	SP nr 124	ZHP	sala lekcyjna	40,8	zbiórki	01.01.11-31.12.11	1 x w tygodniu
35	SP nr 130	ZHP	pomieszczenie w suterrenach szkoły	15	statutowy	01.09.06-31.08.16	1 x w tygodniu (3 godziny)
36	SP nr 155	ZHP	piwnica	33	statutowy	4.11.05-31.12.11	1 x w tygodniu
37	SP nr 162	ZHR	sala lekcyjna	62	statutowy	28.09.10-20.06.11	1 x w tygodniu
38	Gimnazjum nr 4	ZHR	harcówka	35	zbiórki	czas nieokreślony	1 x w tygodniu
39	Gimnazjum nr 7	ZHR	pomieszczenie w piwnicy	290	harcówka, magazyn	od 14.12.2005	7 x w tygodniu
40	Gimnazjum nr 13	ZHR	sutereny szkoły	165	zbiórki	01.09.10-31.08.11	7 x w tygodniu
41	Gimnazjum nr 20	ZHR	harcówka	50	statutowy	01.06.09-31.05.14	6 x w tygodniu
42	Gimnazjum nr 22	ZHP	harcówka, magazyn	57,2	statutowy	1.09.10-31.08.11	1 x w tygodniu (3 godziny)
43	Gimnazjum nr 28	ZHP	sala lekcyjna, harcówka	25,3	statutowy	22.02.10-22.02.11	1 x w tygodniu
44	Gimnazjum nr 31	ZHP	sala lekcyjna	18	statutowy	1.09.10-31.08.11	2 x w tygodniu
45	Gimnazjum nr 41	ZHP	harcówka, magazyn	240	statutowy	1.09.09-1.09.12	16 godzin w tygodniu
46	Gimnazjum nr 48	ZHP	pomieszczenie gospodarcze, sala lekcyjna	63	harcówka, magazyn	od 23.05.06	5 x w tygodniu
47	Gimnazjum nr 50	ZHP	sala lekcyjna	40	zbiórki	26.05.06-30.06.11	3 x w tygodniu
48	ZSO nr 1	ZHP	piwnica	98,84	statutowy	1.09.09-31.08.12	7 x w tygodniu
49	ZSO nr 2	ZHP	suterena	35	statutowy	1.01-31.12.11	2 x w tygodniu
50	ZSO nr 10	ZHP	harcówka	27	zbiórki	01.09.10-31.08.11	2 x 3 godziny
51	ZSO nr 14	ZHP	pomieszczenie na harcówkę	60	statutowy	1.09.10-31.08.11	4 x w tygodniu
52	ZSO nr 17	ZHR	piwnica	30	statutowy	czas nieokreślony	według potrzeb
53	ZSO nr 51	ZHP	sala lekcyjna	81	zbiórki	czas nieokreślony	2 godzin /w tygodniu
54	ZSOI nr 1	ZHR	harcówka	25	statutowy	26.11.10-24.11.11	3 dni
55	ZSOI nr 2	ZHR	piwnica	52,6	harcówka	1.0.09.10-31.08.11	8 godzin w tygodniu
56	ZSOI nr 3	ZHP	piwnica	16,3	magazyn	1.0.09.10-31.08.11	cały rok
57	ZSOI nr 4	ZHP	harcówka	80	zbiórki	01.09.10-30.06.11	5 x w tygodniu
58	ZSOI nr 5	ZHP	harcówka, magazyn	38,56	statutowy	01.09.10-31.08.11	2 x w tygodniu
59	ZSOI nr 6	ZHP	harcówka	50	statutowy	01.09.10-30.06.11	2 x w tygodniu
			pomieszczenia	46,9	statutowy	01.09.10-31.08.11	codziennie 3 godziny

Rejestr pomieszczeń dla grup harcerskich i ruchowych w roku szkolnym 2010/2011

Załącznik nr 2

Lp.	Nazwa szkoły	Wynajmujący	Rodzaj wynajmowanego pomieszczenia	Powierzchnia (m ²)	Cel	Umowa	
						okres obowiązywania	ilość dni lub godzin w tygodniu
60	ZSOI nr 7	ZHP	podziemie harcówka	64,6 42	statutowy	1.01.11-31.12.11	5 x w tygodniu
61	ZSOS nr 1	ZHP	izba zuchowa pokój instruktorski magazyn	42 20 42	statutowy	1.01.10-31.12.10	2 x w tygodniu 2 x w tygodniu w razie potrzeby magazyn
62	ILO	ZHR	harcówka	42,7	statutowy	czas nieokreślony	3 x w tygodniu
63	ZSElektrycznych nr 1	ZHP	magazyn, gabinet	25 i 9	magazyn, zaplecze	czas nieokreślony	7 x w tygodniu
64	Zespół Szkół Łączności	ZHP	piwnica internatu piwnice warsztatów szkolnych	75 i 44 i 28 i 4,5 i 3 i 1,5 12	magazyn, sala, radiostacja, komenda, magazynek, toaleta harcówka	1 rok 1 rok	według potrzeb według potrzeb
65	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1, ul. Barska 45	ZHP	harcówka	22,5	statutowy	czas nieokreślony	w razie potrzeby
66	SOSW dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących	ZHP	świetlica	14,8	zbiórki	czas nieokreślony	3 x w tygodniu
67	Młodzieżowy Dom Kultury „Dom Harcerza”	Komenda Hufca Kraków-Krowodrza Stowarzyszenie Przyjaciół Harcerzy	pokój administracyjny pokój administracyjny	14 14	statutowy statutowy	01.03.11-01.03.12 01.03.11-01.03.12	3 x w tygodniu 2 x w tygodniu
68	budynek przy ul. Stanisława ze Skalbmierza 7	ZHP	piwnica	160	statutowy	4.01.10-31.12.10	według potrzeb

Zestawienie dotacji dla ZHP i ZHR w ramach otwartego konkursu ofert 2010 r. Załącznik nr 3

Lp.	Nazwa oferenta	Tytuł oferty	Nazwa zadania	Kwota dotacji w zł
1	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Krakowska, ul. Karmelicka 31, 31-131 Kraków	„Od szarego do białego bałwanka”	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży - wypoczynkowa akcja zimowa na terenie Miasta Krakowa	11400,00
2	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Krakowska, ul. Karmelicka 31, 31-131 Kraków	„Białe ferie z ZHP”	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży - wyjazdowa akcja zimowa	60000,00
3	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Krakowska, ul. Karmelicka 31, 31-131 Kraków	„Prawdziwa zabawa - Tylko na trzeźwo”	Działania na rzecz profilaktyki i rehabilitacji uzależnień oraz przeciwdziałania patologiom społecznym - prowadzenie edukacji publicznej w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i promocji zdrowego stylu życia poprzez organizację kampanii społecznych i innych wydarzeń lokalnych skierowanych do ogółu mieszkańców Krakowa lub wybranej grupy docelowej (np. uczniowie, studenci, kierowcy, kobiety w ciąży)	54000,00
4	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Krakowska, ul. Karmelicka 31, 31-131 Kraków	„Azymut Trzeźwości” prowadzenie harcówek jako świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych”	Działania na rzecz profilaktyki i rehabilitacji uzależnień oraz przeciwdziałania patologiom społecznym - realizowanie programów profilaktycznych o charakterze uniwersalnym	20700,00
5	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Krakowska ul. Karmelicka 31, 31-131 Kraków	Lato w mieście z ZHP	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży - wypoczynkowa akcja letnia na terenie Miasta Krakowa	22500,00
6	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Krakowska ul. Karmelicka 31, 31-131 Kraków	Lato z ZHP	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży - wyjazdowa akcja letnia	181200,00
				349800,00
7	Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Małopolski, ul. Grzegórzecka 45-47, 31-532 Kraków	ZIMA 2010	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży - wyjazdowa akcja zimowa	46700,00
8	Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Małopolski ul. Grzegórzecka 45-47, 31-532 Kraków	Lato 2010	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży - wyjazdowa akcja letnia	69000,00
				115700,00
Razem				465500,00

Sprawozdanie dotyczące organizacji wystawy: "Ojczyzna Nauka Cnota. Jubileuszowa wystawa harcerska 1910-2010" w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa.

Wystawę zorganizowano w salach wystaw czasowych Pałacu Krzysztofora, czynna była w dniach 19 sierpnia -7 listopada 2010 roku.

Wykaz instytucji, w zbiorach których przeprowadzono kwerendy do wystawy i wypożyczono eksponaty:

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa

Muzeum Narodowe w Krakowie

Archiwum Państwowe w Krakowie

Archiwum Państwowe w Krakowie, Oddział w Tarnowie

Archiwum Państwowe w Krakowie, Oddział w Nowym Sączu

Muzeum Historii Fotografii w Krakowie

Archiwum Akt Nowych w Warszawie

Archiwum Dokumentacji Mechanicznej w Warszawie

Muzeum Okręgowe w Tarnowie

Muzeum Harcerskie im. Olgi i Andrzeja Małkowskich w Zakopanem

Hufiec Kraków – Krowodrza (dawniej Zwierzyniec)

Szczep „Dąbie” im Jana Bytnara „Rudego” Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej

Wykaz osób, w zbiorach których przeprowadzono kwerendy do wystawy i wypożyczono eksponaty:

Wojciech Biedrzycki, Leszek Chmura, Władysław Dobosz, Wojciech Galiński, Andrzej Halama, Marian Hampel, Wojciech Hausner, Roman Heil, Anetta Herdzina, Jan Jasicki, Danuta Noszka – Leśniewska, Janusz Majka, Janusz Marewicz, Katarzyna Ryblewska – Marewicz, Bogdan Marzec, Lech Mróz, Barbara Pajor, Aneta Polit, Marian Plebańczyk, Bożena Sieraczyńska, Wincenty Smolak, Czesław Sulek, Bernard Wałek, Maria Żychowska.

Kurator wystawy: kustosz MHK Leszek J. Sibila

Scenariusz: Leszek J. Sibila, asystent MHK Maria Wąchała

Konsultacja naukowa: Wojciech Hausner, dr Janusz Wojtycza

Oprac. zagadnień i nagranie wywiadów: Katarzyna Ryblewska – Marewicz, Marcin Kaproń

Opracowanie tekstów relacji: Leszek J. Sibila, Marcin Kaproń

Przygotowanie mat. wideo i realizacja wydawnictwa multimedialnego: Marcin Kaproń

Aranżacja plastyczna wystawy: Piotr Kostecki

Ze strony MHK przy wystawie współpracowali:

Nadzór merytoryczny i organizacyjny ze strony dyrekcji MHK: Anna Śliwa - Suchowiak

Redakcja wydawnictwa towarzyszącego wystawie: Anna Biedrzycka

Korekta: Agnieszka Olszewska

Organizacja wystawy: Andrzej Halama

Promocja: Anna Kandzior – Zug

Edukacja: Klaudia Kaczmarczyk

Opieka konserwatorska: Alicja Dobosz, Dominik Dziadosz

oraz

Projekt graficzny wydawnictwa: Piotr Kostecki (zewnątrzny)

Skład i przygotowanie do druku: Rafał Sosin (zewnątrzny)

Tłumaczenie: Michał Szymonik (zewnątrzny)

Skanowanie dokumentów i fotografii: Mateusz Giza (zewnątrzny)

Współpraca przy organizacji wystawy w zakresie oceny merytorycznej koncepcji wystawy, oceny scenariusza wystawy oraz oceny koncepcji plastycznej i aranżacji ekspozycji:

Zespół zadaniowy ds. monitorowania prac w związku z przygotowaniem wystawy z okazji stulecia harcerstwa powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa nr 639/2010 z dnia 30 marca 2010 r. w składzie: Tadeusz Trzmiel – Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa (przewodniczący), Bogusław Kośmider – Przewodniczący Rady Miasta Krakowa (zastępca przewodniczącego), Barbara Turlejska – zastępca dyrektora Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, Wojciech Hausner, Marcin Kapusta, Katarzyna Ryblewska - Marewicz, Waclaw Passowicz, Leszek J. Sibila, Anna Śliwa – Suchowiak, Janusz Wojtycza

O wystawie. „Ojczyzna Nauka Cnota – jubileuszowa wystawa harcerska 1910-2010”.

Prezentowana w Pałacu Krzysztofory ekspozycja od 18 sierpnia do 7 listopada 2010 r. pt.: „Ojczyzna Nauka Cnota – jubileuszowa wystawa harcerska 1910-2010” została zorganizowana z okazji 100-lecia powstania ruchu skautowego i harcerskiego na ziemiach polskich. W tym czasie na Błoniach Krakowskich odbywał się Jubileuszowy Zlot Stulecia Harcerstwa (16-24 sierpnia). Była kolejną wystawą o tej tematyce, która zorganizowało muzeum. Układ wystawy miał charakter problemowo – chronologiczny, koncentrował się na ukazaniu jak w minionym stuleciu realizowane było przesłanie „Ojczyzna – Nauka – Cnota”.

Osią przewodnią ekspozycji były najważniejsze wydarzenia w ruchu harcerskim w dawnej Galicji - Lwowie i Krakowie (do 1918 r.) oraz Małopolsce, od momentu powstania skautingu i harcerstwa, aż po dzień dzisiejszy. Jej celem było przybliżenie najważniejszych, uniwersalnych idei harcerskich oraz pokazanie ciągłości ich trwania od zarania po dziś.

Większość eksponatów zgromadzonych i prezentowanych na wystawie pochodziła z kolekcji Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. Wzbogaciły ją pamiątki wypożyczone z innych instytucji muzealnych, archiwów oraz użyczone ze zbiorów rodzinnych osób związanych ze środowiskiem harcerskim.

Upływający czas, burzliwe dzieje wojenne sprawiły, że wiele archiwaliów, fotografii i pamiątek związanych z działalnością, hufców, drużyn, zastępów zaginęło bądź uległo zniszczeniu, szczególnie tych z okresu międzywojennego i lat II wojny światowej.

Przygotowując wystawę staraliśmy się, aby zaprezentować eksponaty do tej pory zupełnie nieznane albo pokazywane okazjonalnie. Zaprezentowano ich ponad 800 – fotografii (skany i fotografie oryginalne), dokumentów archiwalnych, przedmiotów artystycznych.

Zgromadzone zostały najcenniejsze obiekty związane z twórcami ruchu – m.in.: odznaczenia i pamiątki osobiste Andrzeja Małkowskiego i pamiątki Olgi Małkowskiej. Prezentowane były pierwsze wydawnictwa z okresu do roku 1914 m.in.: pierwsze tłumaczenie „*Scouting for Boys*” gen. R. Baden Powella; A. Małkowski, *Skauting jako system wychowania młodzieży na podstawie dzieła Generała Baden Powella*, Lwów 1911.

Można było zobaczyć najstarsze odznaki i symbole harcerskie - lilijki, krzyże, plakiety, fotografie z pierwszych ćwiczeń, obozów i kursów instruktorskich. Na szczególną uwagę zasługiwał jeden z krzyży harcerskich z 1916 r. oraz zbiór lilijek skautów polskich z l. 1910-1914 z najcenniejszą należącą do zastępowego Zastępu „Kruków” Władysława Smolarskiego ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie.

Jedną z najważniejszych idei ruchu skautowego jest kontakt z światem przyrody (idea puszczańska). Temu zagadnieniu poświęcona była część ekspozycji. Na wystawie zaaranżowany został fragment obozu harcerskiego z kompletnie wyposażonym namiotem, kuchnią, kapliczką i bramą obozową, wiatrą-ogniskiem – symbolizującym integrację harcerzy oraz ich stałą obecność i gotowość do pomocy – „czuwania”. Archiwalne fotografie, mapy, wydawnictwa, elementy umundurowania i ekwipunku, dokumenty, proporce uzupełniały tę część wystawy.

Szczególnie cenne były eksponaty związane z obecnością harcerzy we wszystkich najważniejszych momentach naszej historii. Pokazujące ich patriotyczną postawę wobec Ojczyzny zarówno w czasach wojny jak i pokoju (Legiony Polskie), wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r., w obliczu zagrożenia wojennego, jak również podczas II wojny światowej. Przedstawiliśmy obiekty informujące o tym, w jaki sposób harcerze realizowali pierwsze z haseł przewodnich swej misji - „Ojczyźnie”.

Na szczególną uwagę zasługuje prezentowane na wystawie archiwum Szarych Szeregów m.in.: oryginalne rozkazy „Zawiszy” z l. 1944-1945 hm Kazimierza Lisińskiego ps. „Lisek”, stemple i naklejki rozklejane w ramach „małego sabotażu” oraz fotografie i dokumenty organizacyjne, ze zbiorów naszego Muzeum. Szczególnie tragiczne były losy harcerzy z Szarych Szeregów z Podgórskiego Plutonu dywersyjnego „Alicja”, którego prawie wszyscy członkowie zostali zamordowani przez hitlerowców. Przykładem działalności harcerskiej w latach okupacji była wydawana unikalna prasa harcerska jak m.in.: „Watra” i „Na ucho”. Cenne były także nigdy nie pokazywane fotografie Tadeusza Łomnickiego, później znakomitego aktora, przybocznego III Krakowskiej Drużyny Harcerskiej, Szare Szeregi z 1944 r. oraz proporzyczki zastępów „Żbików”, „Orłów” z VI Krakowskiej Drużyny Harcerskiej i „Błyskawicy” XX KMDH z 1944 r.

Harcerska aktywność i wielki patriotyzm także w czasach przed- i powojennych była skierowana na służenie Ojczyźnie.

Oprócz działalności statutowej uczestniczyli oni m.in. w akcjach o charakterze ogólnopolskim jak: sypanie Kopca Marszałka Józefa Piłsudskiego czy też pogrzebie Marszałka (1935 r.), w uroczystościach 10-lecia rządów prezydenta RP Ignacego Mościckiego (1936 r.), obchodach Święta Niepodległości, Święcie Harcerstwa Polskiego i Święta Zuchów, Jubileuszowym Zlocie ZHP w Spale (1935 r.). Zaprezentowano także wiele cennych, nigdy nie eksponowanych fotografii i pamiątek dotyczących działalności harcerskiej w l. 1945-1949 i od roku 1956 do czasów nam współczesnych. Ważnym momentem próby

dla całego harcerstwa polskiego były l. 80. XX w. Na fotografiach mogliśmy oglądać zaangażowanie i jedność harcerską w czasie trudnych lat stanu wojennego w l. 1982-1983.

W jednej z sal wystawowych została pokazana harcówka. Poświęcone było to miejsce ideałom: „Nauce” i „Cnocie”. Symbolizowało przyjaźń, wzajemną więź, wspomnienie zabaw harcerskich, które rodziły radość, przyjaźń i optymizm. W harcówce na zbiórkach harcerze słuchali gawęd i pogadanek swoich drużynowych lub zaproszonych gości. Tutaj zgromadzono najcenniejsze pamiątki i dowody obozowej sprawności, na ścianach zawisły proporce i sztandary m.in.: V Żeńskiej Drużyny Harcerskiej im. Zofii Bukowieckiej, 20 Krakowskiej Drużyny Harcerskiej im. św. Krzysztofa w Krakowie, bandera i proporce 3 zastępów 50 Krakowskiej Drużyny Żeglarskiej oraz najcenniejsza pamiątka pozyskana tuż przed otwarciem wystawy - jeden z pierwszych sztandarów Chorągwi Krakowskiej ZHP pochodzący z przełomu l. 20/30.XX w. oraz wiele interesujących fotografii.

W harcówce, na ekranie multimedialnym można było obejrzeć fragmenty archiwalnych filmów związanych z tematyką harcerską oraz wywiady-wspomnienia krakowskich harcerzy: dh. dh. A. Dulęby – Stec, B. Pajor, R. Korskiego, T. Trzmiela, M. Eminowicza, D. Noszki, W. Biedrzyckiego oraz Z. Wilka, U. Kret, A. Żugaja, W. Hausnera i J. Wojtyczy. Ich opowieści ukazywały szersze zjawiska społeczne i historyczne, pokazywały codzienność działalności harcerskiej wyrażającą się w przygodzie, wspólnej zabawie i radości. Celem wywiadów było przede wszystkim uświadomienie zwiedzającym wystawę wartości ich wspomnień, indywidualnych przeżyć jako istotnego źródła w dokumentowaniu przeszłości i teraźniejszości polskiego harcerstwa.

W krużgankach Pałacu prezentowane były także fotogramy pokazujące najciekawsze wydarzenia związane z działalnością organizacji harcerskich (Związku Harcerstwa Polskiego i Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej) z l. 1989-2010.

Wystawa prezentowana w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa zawierająca się w trzech słowach „Ojczyzna Nauka Cnota” ukazywała historię idei harcerskiej, jej ciągłość i ponadczasowość, ale także zmiany i walkę o zachowanie tych ideałów w tragicznych czasach zdominowanych przez totalitaryzmy. Na drugim planie pozostawiliśmy historie i biografie harcerzy – tych z pierwszych szeregów i tych szeregowych harcerzy i harcerek. Wiele tematów nie zostało rozwiniętych z powodu braku miejsca. Stąd też wiele interesujących wątków z dziejów harcerstwa zostało pominiętych jak np.: harcerstwo na Obczyźnie, harcerze walczący na frontach Europy podczas II wojny światowej, prześladowania harcerzy w okresie terroru stalinowskiego, działalność harcerzy po

delegalizacji Związku w l. 1949-1956 czy też istnienie po 1981 r. obok oficjalnych struktur „harcerstwa drugiego obiegu”.

Przy okazji organizacji tej wystawy zwróciliśmy się z gorącym apelem do środowisk harcerskich, harcerzy i sympatyków a w szczególności do harcerzy seniorów i kombatanatów Krakowskich Szarych Szeregów o dalsze ofiarne wzbogacanie Kolekcji Harcerskiej w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa.

Wystawie towarzyszył plakat, zaproszenie, zestaw archiwalnych, harcerskich kart pocztowych (10 sztuk) oraz wydawnictwo z płytą multimedialną. Teksty w wydawnictwie napisali: Wojciech Hausner, dr Janusz Wojtycza, Jacek Salwiński (wprowadzenie), Leszek J. Sibila, Maria Wąchała.

Uroczyste otwarcie wystawy odbyło się na Placu Szczepańskim w dniu 18 sierpnia 2010 roku, z udziałem władz miasta Krakowa – Prezydenta Miasta Krakowa - Jacka Majchrowskiego, Zastępcy Prezydenta Miasta Krakowa - Tadeusza Trzmiela, Radnych Miasta oraz władz Komendy Chorągwi Krakowskiej Związku Harcerstwa Polskiego z hm. Andrzejem Żugajem i Rady Naczelnej Okręgu Małopolskiego Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej z hm. Urszulą Kret. Otwarcie uświetnił występ artystyczny Zespołu Harcerskiego „Wartaki”. W jej otwarciu uczestniczyło ok. 450 zaproszonych gości.

Ekspozycję odwiedziło prawie 4 tysiące osób (3972). Wystawie towarzyszył również zorganizowany przez Dział Edukacji MHK konkurs z nagrodami dot. wiedzy harcerskiej w którym uczestniczyło 337 osób.

Sporządził: kustosz MHK Leszek J. Sibila

Kraków, dn. 24.01.2011 r.

Do wiadomości:

Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa - Tadeusz Trzmiel

Dyrektor MHK - Michał Niezabitowski

Wicedyrektor MHK – Anna Śliwa – Suchowiak

Zespół Zadaniowy ds. powstania Muzeum Ruchu Harcerskiego

Archiwum Działu Historii i Sztuki Krakowa Nowoczesnego MHK